

Crna Gora
Ministarstvo održivog razvoja i
turizma

Predlog plana pripreme zimske turističke sezone za 2019/2020. godinu

Septembar, 2019. godine

Sadržaj

▪ Uvod	2
1. SKIJALIŠTA	
1. Skijalište „Savin Kuk“	3
2. Ski centar „Kolašin 1450“	3
3. Ski centar „Javorovača“	4
4. Ski centar „Vučje“	5
5. Ski centar „Lokve“	5
6. Ski centar „Hajla“	6
7. Ski centar „Kolašin 1600“	6
2. OPŠTINE	
1. Žabljak	7
2. Berane	8
3. Bijelo Polje	8
4. Rožaje	10
5. Pljevlja	11
6. Plav	11
7. Šavnik	12
8. Andrijevica	13
9. Glavni grad Podgorica	13
10. Prijestonica Cetinje	14
11. Nikšić	14
12. Danilovgrad	15
13. Budva	15
14. Bar	16
15. Herceg Novi	18
16. Kotor	20
17. Ulcinj	20
18. Tivat	21
3. JAVNA PREDUZEĆA – INSTITUCIJE	
1. JP Nacionalni parkovi Crne Gore	22
2. Uprava za saobraćaj	25
3. Uprava za inspekcijske poslove	25
4. Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove	26
5. Privredna komora Crne Gore	27
6. Nacionalna turistička organizacija Crne Gore	31
Zaključna razmatranja	35

Uvod

U skladu sa redovnim aktivnostima u pravcu kvalitetne pripreme i ukupnog unapređenja turističke ponude Crne Gore Vlada Crne Gore je Programom rada za III kvartal 2019. godine planirala izradu Plana pripreme zimske turističke sezone za 2019/2020. godinu. Planom su definisane aktivnosti koje će institucije i privredni subjekti, direktno i indirektno uključeni u pripremu sezone, kako na nivou države, tako i na lokalnom nivou, realizovati prije i tokom zimske turističke sezone.

Plan pripreme sezone sadrži dostavljene informacije od strane lokalnih uprava, turističke privrede i državnih institucija i preduzeća. Zimska turistička sezona na sjeveru prvenstveno se bazira na infrastrukturnim uslovima u ski centrima i klimatskim uslovima. Zbog toga je neophodno raditi na unapređenju postojeće ponude, razvojem i diversifikacijom novih proizvoda odnosno sadržaja, kako bi dodatno animirali posjetioce u slučaju nedostatka sniježnih padavina.

Imajući u vidu da je tokom prošlogodišnje zimske sezone ostvaren rast broja turista od 33,37% i realizovanih noćenja od 15,83%, u odnosu na 2017. godinu, očekivanja su da će se i u predstojećoj zimskoj turističkoj sezoni ostvariti još bolji rezultati. Tome će svakako doprinijeti i ponuda primorskog dijela Crne Gore, prije svega hoteli koji imaju raznovrsne sadržaje i kvalitetnu ponudu za MICE tržište, kao i brojne manifestacije koje se tokom zimskog perioda održavaju u primorskim turističkim centrima.

Ministarstvo održivog razvoja i turizma i NTO, u saradnji sa lokalnim samoupravama i turističkom privredom intenziviraće promociju Crne Gore na regionalnom i na evropskim emitivnim tržištima, posebno na onim sa kojima imamo dobru avio povezanost.

I pored upućenih urgencija, informacije nijesu dostavile opštine: Mojkovac, Plužine i Petnjica, kao ni CTU i CEDIS, dok opština Kolašin još uvijek nije definisala detaljan plan pripreme zimske turističke sezone. Lokalna turistička organizacija opštine Gusinje, planom i programom za zimsku turističku sezonu 2019/2020.godine nije planirala aktivnosti na teritoriji ove opštine.

Skijališta

1. Skijalište „Savin kuk“

Za predstojeću zimsku turističku sezonu skijalište „Savin kuk“ je spremno, urađene su sve neophodne pripreme, a u funkciji će biti dvije dvosjedne žičare, tri ski lifta i jedan dječiji ski lift, koji opslužuju cca 5km skijaških staza namijenjenih za alpsko skijanje, kao i avanturistički park izgrađen u podnožju skijališta na površini od 3800m². Park se sastoji od 4 avanturističke staze dužine od 110m-130m, izgrađene na 44 vještačka stabla, povezana avanturističko – adrenalinskim preprekama. Namijenjen je za ciljnu grupu 4-16 godina. Park će raditi kako u toku zimske, tako i u toku ljetnje turističke sezone. Takođe, u ponudi skijališta je i staza za hodanje na krpljama (staza kroz šumu), koja povezuje skijalište Savin kuk i Crno jezero, kao i staza za nordijsko skijanje u podnožju samog skijališta. Skijalište posjeduje i školu skijanja, kao i skijašnicu namijenjenu za izdavanje zimske opreme.

U sastavu ski centra poslovaće i dva restorana „Durmitorsko sijelo“ „Montana“ i kafe bar „Kulina“ u kojima će svi posjetoci moći da uživaju u nacionalnoj hrani i piću, dok je u planu da se u restoranu „Durmitorsko sijelo“ vrši promocija i degustacija nacionalnih vina u saradnji sa A.D.„Plantaže 13.Jul“, zatim promocija domaćih craft piva, kao i organizovanje kulturnih večeri i manifestacija.

Turistički centar „Durmitor“ planira takođe i organizaciju brojnih takmičenja u alpskom i nordijskom skijanju, kao i takmičenja u hodanju na krpljama. U saradnji sa turističkim agencijama u toku su i pripreme na organizovanju škole skijanja za osnovce koje će početi sa primjenom od 01.februara 2019.godine, a trajaće tokom februara i marta 2020.godine.

2. Ski centar „Kolašin 1450“

Iz skijališta „Ski resort Kolašin 1450“, ističu da se sve planirane aktivnosti na pripremi zimske turističke sezone odvijaju planiranom dinamikom i da će spremno dočekati predstojeću zimsku sezonu. Na skijalištu predviđen je veliki broj aktivnosti koje se tiču pripreme predstojeće zimske turističke sezone 2019/2020.godine, a pojedine su već u procesu realizacije. Izvršeno je uređivanje ski staza, u toku su aktivnosti na popravci i remontu žičara i ski liftova, kao i godišnje snimanje sajle na istim.

Servisiranje mašina za uređenje staza, servisiranje ski opreme, sistema za vještačko osnježavanje, kao i servis sistema za naplatu u skijašnici i restoranu i dr., aktivnosti su koje tokom narednih mjeseci planiraju sprovesti. Takođe planiraju i kupovinu dodatne ski opreme kako bi dopunili postojeću. U planu je i organizacija brojnih aktivnosti kulturno zabavnog karaktera.

3. Ski centar „Javorovača“

Na osnovu dostavljenog izvještaja od strane ski centra „Javorovača“, imajući u vidu neriješene imovinske sporove vezano za zakup zemljišta na kom se nalazi skijalište, visokih cijena zakupa i zabrana daljeg investiranja u infrastrukturu, rad skijališta u narednom periodu biće upitan.

Ski centar „Javorovača“ je došao do dokumentacije koja potvrđuje da je državna firma Montenegoturist OOUR Durmitor kupila dio zemljišta davne 1985. i 1986. godine, ali da nikada nije uknjižena.

Ukoliko bi navedeni problem bio riješen, omogućile bi se i investicije koje bi doprinijele podizanju kvaliteta ponude i to putem:

- Izgradnje novog objekta za prodaju ski pasa, izdavanje ski opreme i ambulante;
- Izgradnje sistema za osnježavanje;
- Izgradnje novih ski liftova;
- Završetka izgradnje klizališta;
- Izgradnje drugih sadržaja kako bi upotpunili i ljetnju sezonu;
- Proširenjem skijaških staza na kompletnu površinu određenu DUP-om i planskim dokumentacijom;
- Proširenjem smještajnih kapaciteta i povećanje kvaliteta.

Planirana investicija u narednih 5 godina iznosila bi preko 2.500.000,00 €, dok bi planirani broj novozaposlenih radnika bio 15-20 stalno zaposlenih radnika i 25-30 sezonskih radnika.

Međutim, nerješavanjem pomenutog spora, upitan je rad skijališta u nastupajućoj zimskoj sezoni jer bi u slučaju nerješavanja spora infrastruktura na skijalištu morala biti uklonjena. To bi imalo za posljedicu sljedeće:

- Uklanjanje postojeće infrastrukture bi značilo neplanirane troškove demontaže i skladištenja koja se ne bi mogla više valorizovati.
- Ugasilo bi se prvo skijalište koje je izgrađeno u Crnoj Gori i izgubila njegova jedinstvenost po čemu je bilo prepoznatljivo, jedino u regionu koje se nalazi u užem jezgru grada i čija je konfiguracija terena idealna za obuku skijanja svih generacija, a koje su tokom 44 godine postojanja (otvoreno 1974. godine) svoje znanje kasnije usavršavali na velikim ski centrima svijeta.

Sa ovim objektom stvorili bi se preduslovi za organizovanje sportskih kampova i u ljetnjem periodu.

Planiraju i obnavljanje dječijeg igrališta u podnožju skijališta koje je postalo simbol ljetnje ponude Ski centra Javorovača.

U planu je da sledeća veća investicija bude u projekat osnježavanja skijališta i izgradnji jedne žičare dvosjeda dužine 680m i ski lifta sidro dužine 900m koji su i planirani pomenutim DUP-om.

4. Ski centar „Vučje“

Ski centar Vučje je u cilju što bolje pripreme za predstojeću zimsku sezonu veoma aktivno krenuo sa pripremama i preduzeo niz aktivnosti i mjera koje će sigurno doprinijeti stvaranju uslova za nesmetano odvijanje sezone. Prije svega, pristupljeno je pregledu i servisiranju ski liftova, kako bi imali u potpunosti sigurne i bezbjedne uslove na skijalištu. Takođe, angažovali su i licenciranu firmu iz Nikšića koja će kao i svake predsezone uraditi stručne nalaze o mjerama zaštite na radu za sredstva za rad sva tri ski lifta. Po dobijanju nalaza će u potpunosti imati potvrdu da su sve aktivnosti na skijalištu sprovedene na pravi način. Takođe, u cilju što bolje pripreme sezone zahtijevano je od lokalne uprave da im se izađe u susret i pristupi otklanjanju kvarova na osvjetljenju na pristupnoj saobraćajnici ski centru, što je i realizovano. Takođe je traženo od lokalne uprave i saniranje lokalnog puta od Nikšića do Vučja i on je privremeno saniran kako ističu iz ovog ski centra. Završene su aktivnosti vezane za uređenje hotela Vučje i smještajnih kapaciteta u Ski centru kao i ostalih objekata u sklopu Ski centra. U cilju obezbjeđenja dolaska što većeg broja gostiju potpisani su ugovori sa turističkim agencijama iz Dubrovnika i Trebinja kako bi privukli što više gostiju iz regiona. U planu je realizacija Škole skijanja uz najbolje licencirane instruktore skijanja. Krajem februara i početkom marta zavisno od vremenskih uslova u planu je organizacija manifestacije „Snow dance“, koja je sportsko zabavnog karaktera. Sportski dio obuhvata takmičenje u sportovima na snijegu tokom sva tri dana trajanja festivala. Takmičarski dio se sastoji u takmičenju u tri discipline: snowboard, cross, freeride i big air, koja je istovremeno i najekstremnija disciplina. Ovaj festival je postavio standarde kada su u pitanju zimski sportovi u zemlji. Pored sportsko-takmičarskog programa, planiran je i bogat zabavni program gdje će nastupati poznate grupe iz regiona, pojedinci i poznati DJ-evi. Održavanje manifestacije ima pozitivne efekte za turističku privredu Nikšića, gdje po podacima iz LTO-a u pomenutom periodu prethodnih godina uvijek boravi više turista za vrijeme trajanja festivala.

U planu je da se svakog vikenda, počev od januara pa sve dok bude snijega organizuju razne manifestacije muzičkog karaktera za sve goste i posjetioce.

5. Ski centar „Lokve“

U ski centru Lokve počeli su sa pripremama za predstojeću zimsku turističku sezonu. Kako ističu u ovom ski centru, planiran je „Ski opening“ sa moguće besplatnim skijanjem, a događaj će biti ispraćen i zabavnim pogramom. U dostavljenom izvještaju naglašen je problem vezano za upis zemljišta koje je u privatnom vlasništvu, a ski centru Lokve je neophodno upisati službenost na tim parcelama (u skladu sa zakonom) kako bi nesmetano realizovali aktivnosti na pripremi i održavanju staza za skijanje, za što su se obratili za pomoć resornom ministarstvu.

6. Ski centar „Hajla“

Ski centar „Hajla“, preduzeće koje je osnovala opština Rožaje osposobilo je i nakon 13 godina ponovo stavilo u funkciju skijalište Turjak II.

Aktivnosti koje su planirane u fazi pripreme i tokom zimske turističke sezone fokusirane su na svečano otvaranje sezone, nabavku signalizacije i rekvizita za skijalište, organizaciju alpskog takmičenja, edukaciju kadrova za škole skijanja i snowboarda, obuku skijanja za djecu i odrasle, školu snowboarda, organizaciju manifestacija i događaja u saradnji sa lokalnom turističkom organizacijom. Fakulteti iz okruženja će, u okviru predmeta fizičke kulture i sporta, na skijalištu imati praksu, kao i osnovne i srednje škole sa teritorije opštine Rožaje u okviru manifestacije „Bijeli dan“. Organizovaće se hodanje na krpljama, pješaćenje na relaciji Turjak – Lokve, memorijalni pohod „Safet Mavrić“ i snowboard kamp „Hajla 2020“. Biće uspostavljena redovna mini bus linija Rožaje - Turjak.

7. Ski centar „Kolašin 1600“

Skijališta Crne Gore je privredno društvo osnovano od strane Vlade Crne Gore za upravljanje novim ski centrima: „Kolašin 1600“ koji je već izgrađen, kao i „Cmiljača“, „Žarski“, „Torine“, „Jelovica“ i „Planinski centar Komovi“, čiji je proces izgradnje u toku. Generalni koncept razvoja Skijališta Crne Gore ogleda se u valorizaciji postojećih aktivnih skijališta i izgradnji novih ski centara na području Bjelasice i Komova, Durmitora i Hajle, a sve u skladu sa Prostornim planovima posebnih namjena za ta područja. Iz ovog privrednog društva ističu da je cilj da se i postojeća skijališta: „Savin Kuk“, „Vučje“, „Hajla“ i „Kolašin 1450“ uvežu u sistem društva Skijališta Crne Gore ukoliko za to bude obostranog interesovanja, a na osnovu modela koji bude prihvatljiv za obje strane, sve u cilju valorizacije i tih skijališta. Za predstojeću zimsku turističku sezonu 2019/2020.godine, Skijališta Crne Gore u svojoj ponudi izdvajaju ski centar „Kolašin 1600“ koji je prvi izgrađen u nizu novih planiranih ski centara na području Bjelasice i Komova. Realizacija I faze valorizacije lokaliteta „Kolašin 1600“ je završena i centar je u toku prethodne zimske sezone stavljen u funkciju, dana 16.02.2019. godine. Ski centar „Kolašin 1600“ raspolaže sa najmodernijom i sklopivom šestosjednom žičarom otvorenog tipa K8, kapaciteta 2600 skijaša/h. U toku zimske turističke sezone žičara će biti puštena u funkciju u svrhe skijanja i bordanja kao i panoramskog razgledanja. Izlazna tačka žičare K8 nalazi se na nadmorskoj visini od 2.035 metara odakle posjetioци imaju mogućnost izabrati jednu od dvije skijaške staze, Vranjak i Jagančar. Vranjak staza je dužine 1.750 metara i po kategorizaciji je crvena staza, dok je Jagančar dužine 2.800 metra i po kategorizaciji plava staza. Za najmlađe posjetioce biće pušten u funkciju i dječiji ski lift. Za zimsku turističku sezonu 2019/2020 ski centar „Kolašin 1600“ raspolaže sa 6,5 kilometara skijaških staza. Za goste ski centra biće obezbijeđen besplatan parking za putnička vozila kapaciteta 300 mjesta.

U sastavu ski centra posluje i restoran „Troglava“ koji je izgrađen u duhu modernog planinskog ambijenta kapaciteta 400 mjesta. Kuhinja restorana je bazirana na tradicionalnim crnogorskim jelima pripremljenim na autentičan način bjelasičkih krajeva, a u meniju se mogu pronaći i savremeni trendovi kulinarstva. U toku zimske turističke sezone u restoranu će biti angažovano dodatno radno osoblje kako bi gosti bili što kvalitetnije usluženi. Na donjem spratu objekta na kome je smješten restoran nalazi se i caffe bar gdje će se služiti topli i hladni napitci.

Pored caffe bara smještena je i skijašnica u kojoj će gosti u toku zimske turističke sezone moći da iznajme skijašku opremu.

Skijašnica, kao neizostavan i podrazumijevajući sadržaj u sklopu svih prestižnih regionalnih i svjetskih ski centara, predstavlja izvjestan izvor prihodovanja značajnih finansijskih sredstava u korist Društva. Kako bi se prihodi od pružanja ove vrste usluge osigurali i ostvarili u najvećem obimu, Društvo je u zakonskoj proceduri prema MORT-u iniciralo postupak izdvajanja finansijskih sredstava iz kapitalnog Budžeta za potrebe nabavke odgovarajuće vrste i količine skijaške i prateće opreme za rentiranje.

Takođe, u pravcu unapređenja turističke ponude, Društvo je prema MORT –u iniciralo postupak izdvajanja finansijskih sredstava iz kapitalnog Budžeta za potrebe izgradnje ski vrtića za najmlađe posjetioce, koji podrazumijeva tjubing stazu i rotondo poligon, kao i izgradnju pokretne trake namijenjene svim uzrastima. Navedeni sadržaji predstavljaju hit ponudu u svim renomiranim regionalnim i evropskim ski centrima i predstavljaju svojevrsni ekskluzivitet, privlačeći veliki broj turista kojima se pruža mogućnost da svoju djecu na bezbjedan i efikasan način uče prvim skijaškim koracima, kroz igru i zabavu. Posebna prednost navedenih sadržaja ogleda se u činjenici da se isti mogu koristiti i tokom ljetnje sezone, kada predstavljaju posebnu atrakciju kako za najmlađe tako i za odrasle.

Opštine

1. Žabljak

Turistička organizacija Žabljaka je preduzela više aktivnosti sa zadatkom da što kvalitetnije promoviše zimsku turističku sezonu, utiče na podizanju kvaliteta usluga i objedinjenu ponudu predstavi na turističko tržište. Promotivne aktivnosti za zimsku turističku sezonu 2019/2020. usmjerila je na region iz koga dolazi najviše gostiju. Ove godine svoju promociju će proširiti na Njemačku, predstavljajući se na sajmu turizma u Štutgardu, u januaru mjesecu. Realizuje intezivno učešće u kampanji zimske sezone pod sloganom „Sunce, snijeg, more“ u kojoj će Turistička organizacija vršiti promociju u regionu, aktivnim učešćem u svim aktivnostima, po planu i programu NTO. Realizovaće štampanje promotivnog materijala, sa zimskom ponudom i cjenovnikom

na engleskom i crnogorskom jeziku, ukrašavanje gradskog jezgra za Novogodišnje praznike, opremanje nove staze za nordijsko skijanje sa fitnes spravama na otvorenom, organizovanje sastanka sa turističkom privredom u cilju što kvalitetnije ponude i organizacije tokom sezone. Organizovaće ski prevoz od centra grada do Skijališta „Javorovača,“ i „Savin kuk,“ a takođe planiraju i organizovanje promotivno-zabavnog događaja povodom otvaranja zimske turističke sezone. Iz ove opštine dostavili su i detaljan plan aktivnosti koje se odnose na uređenje i unapređenje putne infrastrukture.

2. Berane – TO Berane

Opština Berane u dostavljenom Planu aktivnosti za pripremu zimske turističke sezone 2019/2020.godine, sa iznosom planiranih finansijskih sredstava, naglašava organizovanje manifestacija „Blagosiljanje poljoprivrednih proizvoda“ u Manastiru Đurđevi stupovi, zatim Prvi međunarodni sajam poljoprivrede i domaće radinosti – „Berane 2019“, i dodjela nagrada ugostiteljima i uglednim poljoprivrednim proizvođačima.

Iz LTO Berane ističu da u skladu sa važećom zakonskom regulativom imaju u planu sprovođenje određenih aktivnosti koje će doprinijeti prepoznatljivosti opštine kao atraktivne destinacije na sjeveru Crne Gore a koje će biti predstavljene na sajmu turizma u Novom Sadu. Osnovna informativna djelatnost odvijace se u dva pravca, i to: organizovanje rada na prikupljanju i obradi podataka kao i davanje blagovremenih i tačnih informacija svim zainteresovanima koji se žele informisati o smještaju, cijenama, kulturno-zabavnim ili sportskim manifestacijama, redu vožnje i td.

Takođe, biće pojačane PR aktivnosti, unapređenje promocije na društvenim mrežama. U najavi je da će i ove sezone Ski centar Lokve biti u funkciji na kojem se planira organizovanje niza sportsko-zabavnih manifestacija na snijegu. Iz ove Turističke organizacije ističu da ukoliko im finansijske mogućnosti budu dozvoljavale planirano je i postavljanje mobilnog klizališta.

3. Bijelo Polje – TO Bijelo Polje

Opština Bijelo Polje i tokom predstojeće zimske sezone planira realizaciju određenih aktivnosti u cilju unapređenja i obogaćivanja ukupne turističke ponude ovog grada. Javne ustanove i preduzeća kao nosioci aktivnosti će i ove godine sprovoditi brojne aktivnosti predviđene Planom i programom za ovu godinu. S tim u vezi, D.O.O. „Komunalno – Lim“ za zimsku turističku sezonu sačinilo je plan aktivnosti i ušlo u realizaciju istih: plan dežurstava uposlenih radnika i upotreba sredstava za rad, izvršena je nabavka industrijske soli i rizle u dovoljnim količinama za početak radova. Na javnim površinama se intenzivno radi na pročišćavanju korita rijeka i vodotoka

koje mogu ugroziti objekte, u kontinuitetu se radi na održavanju funkcionalnosti rigola, šahti za prihvatanje atmosferskih voda, propusta.

Sekretarijat za stambeno – komunalne poslove i saobraćaj realizovaće nabavku materijala za uređenje grada za novogodišnje praznike, nabavka i ugradnja brzinskih displeja, uređenje grada za novogodišnje praznike, nabavka i ugradnja info stubova, nabavka i ugradnja rešetki za atmosferske kanalizacione šahte, rekonstrukcija gradske česme, izrada projekta rekonstrukcije gradske česme, čišćenje snijega (u sklopu redovnog održavanja).

Iz Službe zaštite Bijelo Polje saopšteno je da priprema za zimsku sezonu vrši se prilagođavanjem zimskim uslovima, pripremanjem vatrogasnih vozila i opreme, provjeravanje ispravnosti i stavljanje u funkciju motornih sanki, koje se koriste za evakuaciju stanovništva iz nepristupačnih mjesta u toku zimske turističke sezone.

Granična policija će preduzeti određene mjere iz svoje nadležnosti kako bi se zimska turistička sezona u Opštini Bijelo Polje odvijala u skladu sa odgovarajućim planovima i bezbjedno. Nadležne granične službe u Bijelom Polju će dati puni doprinos nesmetanom kretanju lica, prometu roba i efikasnom prijavljivanju boravka stranaca i na taj način dati doprinos normalnom funkcioniranju zimske turističke sezone.

Bjelopoljski Centar za kulturu će u svojoj ponudi imati bogat kulturni program: pozorišne predstave, sopstvene i gostujuće produkcije za djecu i odrasle, koncerte ozbiljne muzike, izložbe slika akademskih slikara iz Crne Gore i okruženja, takođe će se organizovati likovne izložbe u saradnji sa ambasadama zemalja EU, književne večeri, filmske projekcije domaće i inostrane produkcije, u saradnji sa ambasadama zemalja EU biće održana filmska manifestacija „Dani evropskog filma u Bijelom Polju”.

Takođe, JU Centar za kulturu je jedan od glavnih nosioca aktivnosti proslave Dana Opštine koji se obilježava 3. januara u svečanoj sali Centra za kulturu Opštine Bijelo Polje.

Turistička organizacija Bijelo Polje

Turistička organizacija Bijelo Polje realizovaće niz promotivnih i drugih aktivnosti koje su u skladu sa njenim Programom rada i nadležnostima koje ima ova institucija:

- „Bjelopoljski bazar“;
- Nastup na sajmu turizma u Kragujevcu u novembru;
- Turistička organizacija Bijelo Polje će zajedno sa Opštinom Bijelo Polje organizovati kulturno - zabavni program za doček Nove godine na glavnom gradskom trgu;
- nastup na sajmu turizma u Štutgartu od 11. do 19. januara 2020. godine;
- nastup na sajmu turizma u Beogradu IFT koji se održava krajem januara;
- pružanje pomoći Školi skijanja koja se svake godine tradicionalno obavlja u januaru tokom trajanja zimskog školskog raspusta;

- iznajmljivanje krpji svim zainteresovanima koji budu izrazili interesovanje za ovakav vid turističke ponude jer je staza za hodanje na krpljama markirana i pripremljena (prošle godine je završeno obilježavanje staze na osnovu projekta) od mjesta Ravna Rijeka do planinarskog doma „Cmiljače“ na Bjelasici;
- organizovanje posjeta Planinarskom domu „Cmiljače“ na Bjelasici koji nudi hranu, smještaj i druge aktivnosti na snijegu;
- saradnja sa svim pružaocima usluga smještaja i hrane u Opštini (hoteli, ugostitelji), kako bi zajedno sa njima kvalitet turističke ponude podigla na veći nivo i učestvovala u rješavanju eventualnih problema ili poteškoća tokom trajanja zimske sezone;
- priprema promotivnog materijala (katalozi, brošure, flajeri, razglednice i dr.) koji će tokom trajanja zimske turističke sezone biti distribuirani preko kancelarije organizacije i svim hotelima kao i na druga značajna mjesta u gradu;
- Turistička organizacija Bijelo Polje će pripremiti određene pješačke staze koje će se promovisati tokom zimske sezone i koje će biti signalizirane i markirane kako bi se mogle koristiti tokom sezone.

Turistička organizacija Bijelo Polje će tokom trajanja zimske turističke sezone vršiti promociju svih turističkih potencijala i turističke ponude grada, pružanjem adekvatnih i pravovremenih informacija turistima putem promotivnog materijala, sajta i društvenih mreža.

S obzirom da se Dan Opštine Bijelo Polje obilježava 3. januara predviđen je bogat kulturno - zabavni program koji se tradicionalno održava i uručivanje trećejanuarskih nagrada kao najznačajnijeg priznanja Opštine Bijelo Polje istaknutim privrednim subjektima i pojedincima Opštine za 2019. godinu.

4. Rožaje – TO Rožaje

Opština Rožaje i Lokalna Turistička organizacija Rožaje aktivno rade na pripremi zimske turističke sezone, kako bi nesmetano mogli obavljati svoje aktivnosti i privući što veći broj turista.

Aktivnosti koje sprovodi Opština Rožaje već od početka oktobra tekuće godine, u saradnji sa LTO i Ski centrom a vezano za pripremu zimske turističke sezone i pripremi skijališta koje će i ove godine biti spremno i u funkciji idu planiranom dinamikom. TO Rožaje u svojoj ponudi ima i hodanje na krpljama, te izdaje krpje rekreativcima koji izraze želju za obilazak okolnih planina, a već markiranim stazama koje su i ove godine prije sezone obišli i obnovili markaciju koja je bila na određenim mjestima oštećena. Takođe, ono što je veoma bitno jeste da će svi hoteli, osim hotela „Rožaje“ raditi punim kapacitetima kao i privatni smještaj. Turistička organizacija Rožaje, je takođe prilikom priprema za nastupajuću sezonu i obilazeći sve ugostitelje i davaoce smještaja dobila cijene koje se neće mijenjati tokom zimske sezone, kao ni za novogodišnje praznike.

Tokom predstojeće zimske turističke sezone, u ovoj Opštini planirano je i održavanje brojnih manifestacija kao što su: „Saturday party“ (druga polovina decembra), koja se organizuje u cilju promocije i otvaranja zimske turističke sezone, Planinarski pohod na Hajlu koji će se održati u januaru 2020.godine i okuplja između 200 i 300 učesnika od kojih najmanje jedna trećina osvoji najviši vrh planine Hajle, koji se nalazi na 2403mnnv. Na ovoj manifestaciji učestvuju poznati alpinist, te brojni turisti koji stižu iz svih krajeva i regiona. Zatim, „ZIMSKA DŽIPIJADA ROŽAJE 2020“, koja se već pola decenije organizuje u ovoj opštini. Međunarodni festival dječije pjesme „Zlatna pahulja“ i ove godine će se održati u drugoj polovini februara. Snowboard kamp „Haila 2020“ koji će se održati u prvoj polovini marta 2020. godine.

Turistička organizacija će u saradnji sa skijaškim klubovima organizovati školu skijanja. Sprovodiće se osnovni program obuke koji će biti namijenjen za početnike i napredna obuka za polaznike koji su već prošli osnovnu obuku skijanja.

5. Pljevlja

Iz Opštine Pljevlja ističu da ulažu značajne napore da se turizam kao privredna grana, sistemski i kontinuirano razvija i unapređuje sa ciljem formiranja kvalitetne turističke destinacije. Tokom zimske turističke sezone opština Pljevlja nastoji da promoviše i podrži projekte iz kulturnog sektora, kao što je Kulturno umjetnički program – „Novembarske svečanosti“, a takođe su planirali i organizovanje dočeka Nove godine.

Planirana je značajna podrška sufinansiranju i organizaciji projekata u oblasti kulture javnih ustanova i drugih relevantnih institucija koji u značajnoj mjeri doprinose bogatoj ponudi tokom zimske turističke sezone. Značajna sredstva su planirana za održavanje javne infrastrukture, lokalnih puteva, tekuće održavanje javne rasvjete i gradske čistoće, kako bi u toku zimske turističke sezone imali uređene javne površine i nesmetano odvijanje saobraćaja na području opštine. U ovoj Opštini ističu da imaju značajne potencijale za razvoj turizma i turističku ponudu, međutim turizam kao privredna grana nedovoljno se razvija, pa u ovoj Opštini sprovode određene aktivnosti u smislu podrške i podsticaja razvoja preduzetništva, ženskog preduzetništva i turizma za šta su do kraja 2019.godine izdvojili finansijska sredstva u iznosu od 10.000,00 eura.

6. Plav – TO Plav

Turistička organizacija Opštine Plav, je svojim Planom rada za 2019. godinu predvidjela nekoliko aktivnosti. Aktivnosti se prije svega odnose na Bogićevicu sa okolnim planinskim vrhovima, i njenu promociju kao destinacije za snowbord i turno skijanje. Osim toga, moguće je organizovanje i zimskih planinarskih pohoda. Sve ove aktivnosti treba organizovati u saradnji sa skijaškim i planinarskim klubovima i drugim

organizacijama i institucijama koje mogu dati doprinos u organizaciji aktivnosti na promociji zimskog turizma.

Druga mogućnost je organizovanje izleta i skijanja na skijalištu Paljevi, na Kofiljači i promocija staze za hodanje na krpljama, koja se nalazi na ovoj lokaciji. Potrebno je animirati mlade da se aktivnije uključe i učestvuju u ovim aktivnostima, i u saradnji sa skijaškim klubom „Bogićevica“, za tu namjenu će organizovati škole skijanja i snowborda, i adekvatna rekreativna i promotivna takmičenja. Ono o čemu se mora voditi računa kada su oba lokaliteta u pitanju, jeste da se moraju redovno održavati putevi prema ovim mjestima.

Pored redovnih aktivnosti na održavanju lokalnih i seoskih puteva u zimskom periodu (sanacija klizišta, čišćenje snijega), potrebno je u narednom periodu proširiti djelovanje na još lokacija koje su atraktivne za zimski turizam. Prije svega se misli na lokalni put Bogajiće-Paljevi, koji je potrebno održavati u svim godišnjim dobima zbog blizine i atraktivnosti, a u zimskom periodu i zbog postojanja male žičare, koja je posebno u danima raspusta dosta posjećena. Takođe, putni pravci koje je potrebno održavati zimi su: Komorača-Babino Polje i Murino-Čakor, jer postoji interesovanje turista, planinara, sportista koji posjećuju te lokacije.

7. Šavnik – TO Šavnik

Aktivnosti u zimskom periodu u opštini Šavnik će se odnositi na obuku skijanja djece školskog uzrasta na Kruševicama, tačnije u Mekom Dolu, gdje je pogodna staza upravo za sticanje početnih koraka u ovom zimskom sportu. Nepostojanje adekvatnog skijališta predstavlja, smatraju u ovoj Opštini, veliki minus jer uz ugostiteljske objekte na tom području, kao i smještajne kapacitete, to bi nesumnjivo predstavljalo značajan iskorak po pitanju turističke ponude u zimskim mjesecima.

Opština Šavnik, u saradnji sa svojim službama će u kontinuitetu vršiti sve aktivnosti poboljšavanja stanja putne infrastrukture, održavanja lokalnih puteva u zimskom periodu, a koji vode do turističkih lokaliteta. U zavisnosti od količine sniježnog pokrivača, aktiviraće se postojeća staza za hodanje na krpljama, u mjestu Pošćenje i ista će se promovisati. Za sada nema informacija da li će ugostiteljski objekti u kojima se odvija najveći turistički promet u opštini, biti u funkciji tokom zimskih mjeseci, kao što je bio slučaj prethodne godine.

Ostale aktivnosti će se odnositi na prijavu boravka gostiju, na kontinuirano praćenje turističkog prometa, osmišljavanje aktivnosti za unapređenje kao i promovisanje turističkih potencijala Opštine, što spada u redovne programske aktivnosti.

8. Andrijevica

Iz Opštine Andrijevica i TO Andrijevica, saopšteno je da nemaju uslova za organizovanje zimskih događaja i manifestacija, kao ni uslova za obavljanje zimskog turizma iz razloga što u toj opštini ne postoje uređene ski staze, osim staza za hodanje na krpeljama koje su uređene i markirane.

9. Glavni grad Podgorica – TO Podgorica

Plan aktivnosti Glavnog grada Podgorice tokom zimske turističke sezone 2019/2020. godine usmjeren je na realizaciju niza događaja odnosno manifestacija zabavnog, kulturnog i sportskog karaktera, kao i realizaciju promotivnih aktivnosti i sajamskih nastupa.

S tim u vezi, u planu je realizacija sledećih manifestacija/događaja:

- Dani berbe
- Biramo najbolje u turizmu i ugostiteljstvu
- Podgorička noć
- Podgorički praznični pazar
- Dani raštana
- V Internacionalni sajam knjiga
- Dan kulture Njemačke
- AVI Fest
- Decembarska umjetnička scena (DEUS)
- Podgorički praznični pazar
- Podgorica Film Festival
- Dani hljeba
- Dani šipka
- Novogodišnja čarolija

Sportske manifestacije

- Međunarodno košarkaško takmičenje u kolicima (OSI)
- Podgorički dječiji dan sporta
- 26. Podgorički maraton
- 61. Ulična atletska trka "Veliša Mugoša"
- 40. KUP oslobođenja Podgorice u karate
- 14. KUP oslobođenja Podgorice u džudou
- 11. Prvenstvo srednjih škola PG
- Izbor sportiste PG

U dijelu promotivnih aktivnosti planirano je učešće na sajmu WTM u Londonu, TOP Resa u Parizu. Takođe, u planu je promocija Novogodišnjeg programa i zimske turističke ponude u regionu, zatim inoviranje informativno – propagandnog materijala,

evidencija turističkog prometa i postavljanje turističke mape na City light-ovima u gradu kao i izrada novog promotivnog filma o Podgorici. Planirane su i studijske posjete novinara iz Njemačke i turoperatora iz Turske, Rusije, Poljske.

U saradnji sa Agencijom za stanovanje d.o.o. Podgorica, planirano je obnavljanje turističke signalizacije "Billboard" na svim ulazno-izlaznim koridorima.

Sekretarijat za saobraćaj, u cilju unapređenja turističke signalizacije u gradu, obnaviće postojeće i postaviti nove turističke putokaze. U toku su aktivnosti na kompletnoj zamjeni turističke signalizacije u gradu.

10. Prijestonica Cetinje – TO Cetinje

Prijestonica Cetinje i tokom predstojeće zimske sezone planira realizaciju određenih aktivnosti u cilju unapređenja i obogaćivanja ukupne turističke ponude ovog grada. S tim u vezi u planu je organizacija brojnih događaja i manifestacija i to u mjesecu oktobru planirane su sljedeće manifestacije: Sajam opreme za zaštitu i spašavanje, Svjetski dan jabuke, Susreti prijateljstva u saradnji sa Turističkom zajednicom Kranja – Slovenija.

U decembru je u planu organizacija Godišnjeg koncerta KUD-a Njegoš, Novogodišnjeg bazara u saradnji sa obrazovnim institucijama, privrednicima i izrađivačima suvenira, dodjela poklona djeci Prijestonice Cetinje koje će uručiti Djeda Mraz, zatim Posjeta Djeda Mraza i dijeljenje poklona Dnevnom centru, Bolnici Danilo I i dječije odjeljenje, romskoj populaciji na Zagrablju

Za januar 2020. godine takođe će biti organizovani praznični bazar i koncert u podne. Imajući u vidu da se većina manifestacija odigrava na otvorenom prostoru tako će i datumi i satnica zavisiti od vremenskih prilika.

11. Nikšić – TO Nikšić

Opština Nikšić će u skladu sa Planom zimskog održavanja opštinskih i nekategorisanih puteva redovno održavati putne pravce koji vode do zimskih turističkih centara, kako samostalno, tako i u saradnji sa Upravom za saobraćaj.

Aktivnosti na pripremi zimske turističke sezone u Opštini Nikšić se odvijaju po planu, u skladu sa praksom iz prethodnih godina.

Što se tiče zimske turističke sezone centralne aktivnosti na prostoru Opštine Nikšić vezane su za Ski centar Vučje, koji iz godine u godinu unapređuje poslovanje. Opština Nikšić podržala je dosadašnje aktivnosti unapređenjem infrastrukture koja vodi prema Vučju.

U prethodnom period Opština je pomogla izgradnju akumulacije, čime se stvaraju pretpostavke za pokretanje poslova na osnježavanju u periodima nedostatka dovoljnih količina sniježnog pokrivača. Prethodnih godina pružena je podrška održavanju "SNOW DANCE FESTIVALA" na Vučju, što će se u skladu sa mogućnostima činiti i tokom predstojeće zimske sezone.

Važna aktivnost Opštine je popularizacija skijanja među školskom populacijom. Tradicionalno se organizuje škola skijanja tokom trajanja zimskog raspusta koju su prošla brojna djeca iz Nikšića. To je značajna baza za dalje bavljenje skijanjem.

Aktivnosti na promociji zimske turističke sezone realizovaće se u saradnji sa privrednim subjektima koji se bave turizmom sa prostora Opštine Nikšić. Hotel Onogošt, Hotel Trebjesa, kao i niz drugih ugostiteljskih objekata već tradicionalno organizuju vrlo bogate Novogodišnje zabave koje okupljaju osim građana Nikšića i sve značajniji broj gostiju sa strane.

Turistička organizacija Nikšić će u skladu sa mogućnostima dati doprinos promociji zimske turističke sezone.

Brojni sadržaji u okviru „Nikšićke kulturne scene” koji se realizuju na prostoru Opštine Nikšić tokom zimskog perioda upotpuniće ponudu tokom zimske turističke sezone.

12. Danilovgrad – TO Danilovgrad

Turistička organizacija Opštine Danilovgrad i tokom predstojeće zimske sezone planira realizaciju određenih aktivnosti u cilju unapređenja i obogaćivanja ukupne turističke ponude ovog grada. S tim u vezi TO Danilovgrad u saradnji sa Planinarsko-sportskim klubom „Prekornica“ planira organizovanje manifestacije „Tradicionalni uspon na Prekornicu“. Manifestacija je međunarodnog karaktera i održava se početkom februara mjeseca. Uz to, TO Danilovgrad realizovaće i određene kontinuirane aktivnosti kao što je evidencija turističkog prometa, dok će Info punkt biti otvoren tokom Novogodišnjih i Božićnih praznika.

13. Budva – TO Budva

Nakon uspješne ljetnje turističke sezone, TO Budva nastavlja realizaciju aktivnosti iz Plana rada koje će Budvu i u toku zimskog perioda učiniti atraktivnom turističkom destinacijom. Turistička organizacija će realizovati niz promotivnih aktivnosti u saradnji sa Nacionalnom turističkom organizacijom Crne Gore i drugim lokalnim turističkim organizacijama, kao i turističkom privredom i predstaviti ponudu budvanske rivijere na turističkim sajmovima u Parizu, Novom Sadu, Londonu, Barseloni, Beogradu, Pragu, Berlinu, Moskvi itd. pored toga, biće organizovan i tradicionalan doček Nove godine što će biti oglašavano efektnom višemjesečnom medijskom kampanjom. U toku

zimskog perioda će se realizovati niz manifestacija koje će Budvu učiniti atraktivnom destinacijom i van ljetnje turističke sezone.

Već 5. oktobra 2019.godine realizovaće se i tradicionalna manifestacija „Dani širuna“, a u planu je i organizacija „Božićnog marketa“.

Povodom proslave Dana Opštine Budva, u novembru će biti organizovan bogat kulturno umjetnički program. Nakon toga, najznačajnija manifestacija koja slijedi je svečani doček Nove godine koji je ocijenjen kao najbolji u regionu. Osim TO Budva, i predstavnici privrede organizovaće niz događaja i promotivnih paketa koji doprinose boljoj posjeti Budve u zimskom periodu.

14. Bar

Opština Bar će u saradnji sa Turističkom organizacijom Bar u narednom periodu sprovesti niz aktivnosti koje će unaprijediti turističku ponudu grada i to:

- Obilježavanje Svjetskog dana turizma 27. septembar, prilikom kojeg će biti održana prezentacija rezultata ankete turista u Baru za 2019. godinu, kao i panel diskusija na temu UNWTO-a “Radna snaga u turizmu-izazovi i mogućnosti”;
- Izrada dva nova kataloga, i to: kataloga za seniore (55+) koji predstavljaju segment gostiju sa najviše slobodnog vremena i resursa za putovanje i brošure porodice sa djecom kako bi se na slikovit način predstavila destinacija obzirom da značajan broj gostiju dolazi sa djecom na odmor;
- U toku je realizacija drugog dijela kampanje koja je imala za cilj povećanje vidljivosti turističke ponude Bara u Srbiji i Bosni i Hercegovini tokom septembra mjeseca. Treći dio kampanje se odnosi na promociju novogodišnjeg programa;
- Planirana je izrada strategije razvoja turizma u Baru (2020-2025.god.), koja bi definisala ciljeve, zadatke i smjernice, ali i indikatore koje treba ispuniti u narednom periodu;
- Tradicionalno u novembru organizovaće se Festival „Susreti pod Starom maslinom“;
- Sredinom decembra će, drugu godinu zaredom, biti postavljeno klizalište sa sintetičkim ledom na trgu Vladimira i Kosare, koje će građanima biti na raspolaganju do polovine januara;
- U decembru 2019. godine biće organizovana akcija „Najljepši novogodišnji izlog“, u kojoj se nagrađuju najljepše ukrašeni poslovni prostori u gradu;
- Petu godinu zaredom biće organizovan, „NOVOGODIŠNJI HEPENING – BAR 2020“ - na trgu Vladimira i Kosare, (30.12.2019 - 01.01.2020. godine). Pored muzičkog dijela, na trgu će biti postavljeni i brojni štandovi na kojima će posjetioци moći da degustiraju i kupe barske specijalitete;
- Organizacija tradicionalnih manifestacija: „Maslinijada“, „Koštanjada“ „Festival vina i ukljeve“;

- U planu je izrada suvenira, video materijala i reklamno propagandnog materijala;
- Planirana je izrada nove turističke karte Bara, koja bi osim geografskih pojmova na slikovit način prikazala turističku ponudu Bara, kao i izrada mape svih pješačkih staza na teritoriji opštine Bar;
- U narednom periodu očekuju se studijska putovanja novinara sa ključnih emitivnih tržišta kao i turoperatora u cilju njihovog upoznavanja sa destinacijom, planirano je postavljanje solarnog stabla u gradu, i u narednom periodu će biti izvršena nabavka električnih bicikala;
- Takođe, u planu je izrada novog web portala koji će na jednostavan i moderan način pružiti sve potrebne informacije korisnicima;
- Promocija turističke ponude barske opštine za 2020. godinu počela je u septembru nastupom na sajmu turizma u Celju i Ljubljani, zatim slijede u oktobru nastupi na sajmovima u Parizu i Novom Sadu, u novembru nastupi u Londonu, Varšavi, Sarajevu (u saradnji sa LTO Ulcinj) Kragujevcu (u saradnji sa LTO Budve). U 2020. se nastavljaju sajamski nastupi i promotivne kampanje.

Za zimsku turističku sezonu 2019/2020. godini nastojaće se da se pozorišnoj publici omogući najbolje što nudi aktuelna pozorišna scena, imajući u vidu raspoloživa finansijska sredstva namijenjena za ovaj vid kulturnog užitka.

Kao i u prethodnim godinama biće obezbijeđeno gostovanje najboljih predstava crnogorske produkcije kao i određeni broj kvalitetnih pozorišnih predstava sa EX-YU prostora. U saradnji sa ŠOMO „Petar II Petrović Njegoš“, Crnogorskim simfonijskim orkestrom i organizacijom koncerata poznatih izvođača, grupa iz Crne Gore i šire, ostvariće se bogat programski sadržaj.

Posebna saradnja uspješno će biti nastavljena i sa KUD „Jedinstvo“ društva za afirmaciju tradicionalnih kulturnih vrijednosti grada Bara, o čemu najbolje svjedoče nastupi kako na domaćim tako i na internacionalnim scenama. Plan je da se u zimskoj sezoni 2019/2020. godini, u galeriji “Velimir A. Leković” u Baru realizuju projekti iz domena: izlagačke, vaspitno-obrazovne i edukativne djelatnosti.

Programski prioritet će biti organizacija i realizacija kulturnih sadržaja i umjetničkih programa, kada su u pitanju datumi od posebne važnosti za grad Bar (npr. Dan Opštine, “Barski ljetopis”- Zimska scena, “Susreti pod Starom maslinom, Noć muzeja, Dan galerije...).

U periodu zimske turističke sezone 2019/2020. godini, Zavičajni muzej će obavljati sljedeće poslove i aktivnosti: prikupljanje podataka o razvoju muzejske djelatnosti u Baru; istraživanje sakralnih spomenika na području opštine Bar; istraživanja i proučavanje bliže i dalje prošlosti grada Bara, saradnja sa obrazovnim ustanovama, sredstvima informisanja, naučnim i kulturnim institucijama.

15. Herceg Novi

Plan Opštine Herceg Novi u pravcu pripreme zimske turističke sezone baziran je na aktivnostima koje su, prije svega, predviđene u oblasti promotivno-marketinške djelatnosti, komunalne infrastrukture i ostalim segmentima ponude, a sačinjen je na osnovu podataka dobijenih od nosilaca ovih aktivnosti. Planom je dat i kratak pregled aktivnosti koje su dostavili neki privredni subjekti, nosioci hotelskog smještaja. Turistička organizacija Herceg Novi će u periodu zimske turističke sezone nastaviti promociju i organizaciju manifestacija koje su prepoznate kao događaji od posebnog značaja za promociju turističke ponude grada. Priprema zimske turističke sezone je usmjerena kroz podršku u finansiranju organizacije manifestacija u koordinaciji sa JUK Herceg Festom, nadležnim organima Opštine i mjesnim zajednicama. Aktivnosti za pripremu zimske sezone usmjerene su uglavnom na organizaciju dočeka Nove godine, pripremu i odvijanje „Praznika mimoze“, Festivala klapa, HAPS-a i dr.

Promotivne aktivnosti usmjerene su na:

- Pojačane marketinške aktivnosti u: Srbiji, Bosni i Hercegovini, Rusiji, Ukrajini, Makedoniji, Mađarskoj, Poljskoj, Velikoj Britaniji i Skandinavskim zemljama;
- Izrada promo materijala i novih brošura „turistički vodič“ i kataloga hotelskih smještaja;
- Nastavak angažovanja novinara, studijskih grupa i blogera sa značajnih emitivnih tržišta;
- Izrada promo video spotova, najava događaja i manifestacija putem digitalnog (društvene mreže) i tradicionalnog marketinga (mediji, reklame, bilbordi i dr);
- Učestvovanje na važnim sajmovima u oblasti turizma koje će imati za cilj bolju prezentaciju turističke destinacije;
- Ulazak na nova tržišta, organizovanje press konferencija u većim evropskim gradovima na kojima će se promovisati Herceg Novi i ponuda koju nude turistima;
- Nastavak saradnje između TO Sankt Peterzburg i TO Herceg Novi, koja je inicirana potpisivanjem protokola o saradnji dvije turističke organizacije, nastavak saradnje kroz organizaciju dešavanja u Herceg Novom;
- Dalji razvoj, diversifikacija, dispenzija i podizanje kvaliteta turističkog proizvoda – projekat koji je započet u 2017. godini „Dva doživljaja u jednom danu“, a odnosi se na povezivanje primorskog i planinskog turizma;
- Pospješivanje saradnje sa turističkom privredom organizovanjem edukacija, kurseva stranih jezika (engleski, njemački i ruski) i edukativnih radionica iz oblasti upravljačkog menadžemta u turizmu;
- Apliciranje na dostupnim programima prekogranične saradnje i implementacija odobrenih projekata;
- Ulaganje u infrastrukturne projekte u Herceg Novom u cilju stvaranja boljih uslova za boravak turista.

U Galeriji „Josip Bepo Benković” u planu je realizacija:

- Izložbe Milovana Radulovića
- Izložbe Dragana Pečurice i Tihomira Konjevića
- Izložbe „Dani kanadske culture”
- Izložbe Anđelka Arnautovića u okviru obilježavanja dana grada
- Izložbe fotografija Gorana Kukića
- U decembru će biti organizovana 21. Hercegovska likovna scena,
- 53. Hercegovski zimski salon, koji će trajati do početka marta.

U Gradskom muzeju „Mirko Komnenović” organizovaće se:

- obilježavanje Dana evropske kulturne baštine,
- predstavljanje mladih neafirmisanih likovnih umjetnika Herceg Novoga,
- organizovanje svečanosti Mirku Komnenoviću u čast.

JUK „Herceg Fest” planom rada za narednu zimsku sezonu predviđa organizaciju, koprodukciju i izvršnu produkciju velikog broja manifestacija.

Agencija za razvoj i zaštitu Orjena bavi se organizovanjem različitih događaja kroz koje predstavlja prirodne i kulturne atrakcije ovog područja. Ovo je važan segment za podsticanje turističke posjete hercegovskog zaleđa. Agencija svoje poslovanje organizuje u saradnji sa Opštinom Herceg Novi, Turističkom organizacijom kao i nizom organizacija civilnog sektora iz našeg grada, ali i Dubrovnika.

DOO Komunalno Stambeno preduzeće će u kontinuitetu raditi na održavanju gradske infrastrukture i lokalnih puteva, dok će preduzeće **Vodovod i kanalizacija** realizovati preventivne mjere radi sprječavanja posljedica eventualnih većih količina padavina, kao i druge aktivnosti iz okvira obaveza i nadležnosti.

DOO Parking servis Herceg Novi planira tokom zimske turističke sezone izvršiti aktivnosti koje bi omogućile maksimalno iskorišćavanje raspoloživih postojećih kapaciteta, modernizaciju, tehnološko unaprijeđenje i izgradnju novih kapaciteta saobraćaja u mirovanju. Radiće na pronalaženju mogućnosti za proširenje kapaciteta i rješavanju prepreka u realizaciji zacrtanih ciljeva Društva. Parking servis Herceg Novi d.o.o je u 2019. godini realizovao dio strateški važnih aktivnosti na povećanju broja parking mjesta i modernizaciji opreme. U prvoj polovini 2020. godine, intenzivno će se raditi na proširenju kapaciteta opštih parkirališta čime bi se u značajnoj mjeri regulisao mirujući saobraćaj u gradu. U cilju pružanja bolje usluge građanima planira se uvođenje android aplikacije koja bi pokazivala na kojim lokacijama je najlakše naći parking. Plaćanje je olakšano putem platne kartice tako da nema potrebe koristiti novac. EasyPark je evropski lider u kategoriji plaćanja parkinga uz “Find & Park” koncept. Očekuje se nastavak započetih aktivnosti na povećanju tehničke i tehnološke osposobljenosti s posebnim akcentom na usavršavanje zaposlenih kako bi svoje poslove obavljali na efikasniji način. S tim u vezi, realizovaće se stručno usavršavanje za zaposlene sa ciljem povećanja stručne osposobljenosti i dostizanja standarda koje

primjenjuju slična preduzeća u regionu. Takođe, planira se nastavak ulaganja u obnavljanje zastarjele opreme na parkiralištima i garažama. Obnavljanje horizontalne signalizacije (razdjelne linije, ivične linije, linije vodilje, pješačke prelaze) i vertikalne signalizacije. Marketinške aktivnosti i aktivnosti informisanja građana o režimu i cijenama naplate parkiranja i to: putem redovnog ažuriranja novog sajta, pisanim i drugim saopštenjima preko lokalnih i drugih medija, distribucijom info - flajera štampanim na više jezika i slično.

Pregled mjera i aktivnosti **DOO „Čistoća“ Herceg Novi**, odnose se na tekuće održavanje i čišćenje javnih površina i održavanje javne rasvjete i putne infrastrukture, vodovodne i kanalizacione mreže i dr. aktivnosti.

16. Kotor

Kako je turistička ponuda Kotoru isključivo usmjerena na ljetnju turističku sezonu, iz ove opštine ističu da su i tokom zimskih mjeseci planirali realizaciju određenih aktivnosti. Kako su zimski mjeseci proteklih godina u Kotoru obilježeni brojnim tradicionalnim i drugim kulturnim manifestacijama i ove godine će se tokom zimskih mjeseci organizovati niz manifestacija: Dječja nedjelja (30.septembar- 4.oktobar), Proslava Dana opštine Kotor (21. novembar), Kostanjada (novembar), Od Božića do Božića (23.decembra - 9 januar), Doček Dječje Nove godine, Doček Nove godine, Tradicionalni zimski kotorski karneval, Obilježavanje Svjetskog dana poezije. Osim gore navedenih kulturnih manifestacija, u toku zimske sezone je planiran veliki broj pozorišnih predstava, izložbi, filmskih projekcija, predavanja kao i nastupa plesnih grupa.

17. Ulcinj

Na bazi uspješne ljetnje turističke sezone, opština Ulcinj sa optimističnim očekivanjima, zasnovanim na organizaciji niza manifestacija i događaja spremno priprema i dočekuje zimsku turističku sezonu.

S tim u vezi, u planu je realizacija sledećih manifestacija/događaja:

- „THE MISS GLOBE 2019 BEAUTY PEGEANT“

Ova manifestacija je dobila tradicionalan karakter i od velikog je značaja u promovisanju zimskog turizma u našem gradu. Takmičarke iz različitih zemalja svijeta, među njima i predstavnica Crne Gore Marija Kaljević, koje će se takmičiti za krunu “The Miss Globe 2019” dana 17/18/19 oktobra 2019. godine u Ulcinju, u prostorijama Holiday Villages Montenegro.

- *DOČEK NOVE GODINE 2020*

U cilju unapređenja i obogaćivanja ukupne turističke ponude ovog grada, u decembru je u planu organizacija novogodišnjeg bazara. Ova manifestacija promoviše tradicionalne vrijednosti. S tim u vezi, u planu je organizacija koncerta za doček Nove godine u skladu sa finansijskim mogućnostima.

- *SPORTSKE MANIFESTACIJE*

Očekuje se podsticanje sportskog turizma sa 20% tokom zimske turističke sezone, i veliki broj sportskih klubova koji planiraju da svoje zimske odmore provedu u Ulcinju, koji pruža idealne uslove za pripremu sportista. Javne ustanove i preduzeća kao nosioci aktivnosti će i ove godine sprovoditi brojne aktivnosti predviđene Planom i programom za ovu godinu.

JP Centar za kulturu – organizovaće **Festival Dječije Pjesme**, koja predstavlja tradicionalnu manifestaciju koja ove godine broji 14-tu ediciju. Ima za cilj edukaciju i promociju muzičke umjetnosti, koja korespondira sa upoznavanjem mladih sa muzikom, kompozitorima, vrstama i mogućnostima instrumenata, što doprinosi razvoju muzičke kulture u ovom segmentu društva. Festival dječije pjesme ima regionalni karakter. Ideja Festivala je razvijanje zdravog takmičarskog duha i muzikalnosti među najmlađima. Takođe će se organizovati i **Festival Klasične Muzike „VIVO”** – (u saradnju sa Udr. mladih umjetnika CG „VIVO”). Koncertna sezona „VIVO“ je početak dobre tradicije kao i želje da se ovaj grad promoviše i u skoroj budućnosti postane - „Ulcinj grad kulture“. Cilj koncertne sezone „VIVO“ je da se umjetnicima i absolventima Ulcinjske muzičke škole (budućim profesionalcima) pruži mogućnost da njihovo znanje i talenat dijele sa većim brojem publike. Gostovanja muzičara iz susjednih gradova Crne Gore kao i iz susjednih država su sastavni dio ovog koncepta, i brojne druge manifestacije kulturno zabavnog karaktera.

18. Tivat

Opština Tivat u saradnji sa ustanovama i preduzećima čiji je osnivač, ulaže sve značajnije napore za razvoj turizma na destinacijskom nivou, a sve sa ciljem produžetka turističke sezone. Sadržajnom kulturnom ponudom, organizacijom brojnih zabavnih i kulturnih manifestacija i događaja, nastoje smanjenju sezonalnosti i ponuditi cjelogodišnji turistički proizvod.

Opština će tako i ove godine u saradnji sa Turističkom organizacijom Tivat, Udruženjem ugostitelja i hotelijera Tivat i preduzećem Brand New Tivat organizovati doček Nove godine na otvorenom.

Planiranom dinamikom Opštine Tivat, sprovode se i aktivnosti sanacije i rekonstrukcije lokalnih saobraćajnica, sportskih terena, dopune turističke signalizacije, izgradnja šetališta Belani, izgradnja atmosferske kanalizacije itd.

Aktivnosti Turističke organizacije Tivat koje će podržati određenim sporazumima:

- „Food Festival” u Luštici bay, 28.-29. septembar
- „Beer Fest” u Luštici Bay – 11.-12. oktobar
- „Private Luxury Forum” u Porto Montenegro – 16.-19. oktobar
- Festival jesenjih boja u Luštici Bay – 26.-27. oktobar
- „Novembarski dani” Opštine Tivat – na kojima će Turistička organizacija učestvovati sa nekoliko projekata koji uključuju: sajmove, koncerte i sl.aktivnosti, a datumi još uvijek nijesu precizirani.
- „Nova godina” - 26.12.2019. - 02.01.2020.godine – u toku je izrada programa

Aktivnosti JU Muzeji i galerija Tivat:

- Otvaranje izložbe Vladimira Tomića (umjetnik iz BiH)
- 12. oktobra, pjesničko veče
- 15. oktobra, otvaranje izložbe Tiha Vujovića (Umjetnik iz CG)
- 18. oktobra, otvaranje izložbe udruženja „Vlaho Bukovac“- Split (umjetnici iz HR)
- U novembru mjesecu biće otvorene tri izložbe u sklopu „Novembarskih dana“;
- U decembru mjesecu održaće se tri izložbe, autora iz Crne Gore;
- U januaru će biti na tri nivoa izložba iz fundus JU Muzej i galerija Tivat „Dizeldorf-Tivtu“;
- Od februara mjeseca počće se sa programom za 2020.godinu.

JAVNA PREDUZEĆA – INSTITUCIJE

1. JP "Nacionalni parkovi Crne Gore"

JP za Nacionalne parkove Crne Gore razvoj cjelokupne turističke ponude zasniva na održivosti i aktivnom odmoru posjetilaca u prirodi.

Ponuda nacionalnih parkova Crne Gore tokom zimske turističke sezone limitirana je prvenstveno zbog nemogućnosti korišćenja prostora i upražnjavanja nekih od proizvoda u toku zimske sezone: rafting, pješačenje, kajakarenje, biciklizam, krstarenje Skadarskim jezerom, a koji čine veći dio ponude NPCG. Treba napomenuti da je u toku trajanja zimske turističke sezone na snazi zatvaranje sistema pješačko-planinarskih i biciklističkih staza.

Važno je napomenuti i da je Programima upravljanja NP Lovćen i NP Prokletije za 2019.godinu, planirano formiranje staza za hodanje na krpljama u pomenutim parkovima, kao i nabavka odgovarajuće opreme (krplji i štapova). S tim u vezi, ono što

je realizovano odnosi se na odabir najpogodnijih ruta i nabavljena je oprema (krplje i štapovi), koje će se u toku zimske turističke sezone zainteresovanim posjetiocima iznajmljivati u centrima za posjetioce ova dva parka.

Takođe, u sklopu projekta „Posmatranje medveda“ u NP Biogradska gora koji se implementira u saradnji sa Parkovima Dinarida, u toku su završni radovi na formiranju Edukativnog centra i suvenirnice u sklopu Upravne zgrade NP Biogradska gora u Kolašinu što će doprinijeti smanjenju sezonalnosti.

Obilježiće se važni ekološki datumi, kao što su: 26. januar – Svjetski dan obrazovanja o zaštiti životne sredine, 2. februar - Svjetski dan vlažnih staništa, 21. mart - Svjetski dan šuma i 22.mart - Svjetski dan voda;

U NP Skadarsko jezero za zainteresovane posjetioce organizovaće se ture za posmatranje ptica.

U NP Durmitor posjetiocima će na raspolaganju bili uređena staza za hodanje na krpljama od skijališta Savin kuk do Crnog jezera, kao i edukativna staza oko Crnog jezera;

U NP Prokletije i NP Lovćen organizovaće su promotivne šetnje na krpljama;

U NP Durmitor i NP Lovćen organizovaće se edukativne šetnje i čajanka za učenike i posjetioce ovih parkova;

U NP Durmitor organizovaće se tradicionalna manifestacija Osmomartovska izložba ručnih radova u Centru za posjetioce NP Durmitor.

Slijedi tabelarni prikaz aktivnosti sa nosiocima i rokovima koje će se preduzeti tokom zimske turističke sezone 2019/2020 u nacionalnim parkovima Crne Gore.

Nacionalni park	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok
Durmitor	Obilježavanje značajnih ekoloških datuma Organizovaće se interaktivne tematske radionice, u cilju obilježavanja značajnih datuma: 26. januar- Svjetski dan obrazovanja o zaštiti životne sredine 21. mart - Svjetski dan šuma	Služba za promociju, edukaciju i turizam	26. januar 21. mart
Durmitor	Organizovanje Osmomartovske izložbe ručnih radova Organizovaće se tradicionalna manifestacija Osmomartovska izložba ručnih radova u Centru za posjetioce NP Durmitor. Pružiće se podrška lokalnim proizvođačima da predmete ručne izrade izlože na tradicionalnoj postavci.	Direktor Parka, Služba za promociju, edukaciju i turizam	8.-18.mart

Durmitor	Organizovanje događaja „Durmitorski zimski dani” Na Crnom jezeru, u saradnji sa LTO Žabljak organizovaće se događaj „Durmitorski zimski dani“ kojim će se promovisati zimska turistička ponuda u Parku (hodanje na krpljama, šetnja edukativnom stazom oko zaleđenog jezera, čaj na zaleđenom jezeru)	Direktor Parka, Služba za promociju, edukaciju i turizam TO Žabljak	januar/februar
Lovćen	Organizovanje edukativnih radionica Organizovaće se edukativne radionice za djecu koja borave u odmaralištu Lovćen - Bečići na Ivanovim koritima	Služba za promociju, edukaciju i turizam	januar/februar
Lovćen	Organizovanje čajanke i pravljenje sniježnih skulptura Centar za posjetioce na Ivanovim koritima Organizovaće se takmičenje u pravljenju sniježnih skulptura i čajanka za djecu i posjetioce NP Lovćen	Služba za promociju, edukaciju i turizam	januar/februar
Prokletije	Organizovanje edukativnih radionica Organizovaće se edukativne radionice za učenike osnovnih i srednjih škola sa područja opština Plav i Gusinje	Služba za promociju, edukaciju i turizam	februar/mart
Skadarsko jezero	Posmatranje ptica U zavisnosti od interesovanja posjetilaca organizovaće se posmatranje ptica sa platforme na Stanaju i sa brodića	Služba za promociju, edukaciju i turizam	januar/mart
Skadarsko jezero	Obilježavanje značajnih ekoloških datuma Osmisliće se i organizovaće se interaktivne tematske radionice, u cilju obilježavanja važnih datuma i to: 2. februar – “Svjetski dan vlažnih staništa” 22. mart – “Svjetski dan voda”	Služba za promociju, edukaciju i turizam	2. februar 22.mart
Skadarsko jezero	Učešće na Festivalu vina i ukljeve Pružiće se logistička pomoć u organizovanju Festivala vina i ukljeve u Virpazaru	Direktor Parka Služba za promociju, edukaciju i turizam	decembar/januar

Biogradska gora	Organizovanje edukativnih programa za učenike i posjetioce U Edukativnom centru u Upravnoj zgradi NP Biogradska gora, organizovaće se edukativni programi za učenike i zainteresovane posjetioce na temu prirodnih i kulturnih vrijednosti NP Biogradska gora	Direktor Parka Služba za promociju, edukaciju i turizam	januar/mart
-----------------	---	--	-------------

2. Uprava za saobraćaj

U skladu sa programom rada Uprave za saobraćaj realizovaće se kratkoročno planirane aktivnosti koje se odnose na sanaciju kritičnih tačaka na regionalnom putu Resna-Grahovo-Nudo, rekonstrukciju puta Krstac-Kuk-Ivanova korita u dužini od 4,2 km, radove na rekonstrukciju magistralnog puta Podgorica - Tuzi, odnosno dionica od kružnog toka Plantaže do podvožnjaka na rijeci Cijevni u dužini od oko 4km.

Planirani su i radovi na izgradnji puta Vrulja – Mijakovići u dužini od 7,5 km koji će se izvoditi i tokom zimskih mjeseci. Radovi na rekonstrukciji puta Debeli Brijeg – Herceg Novi na lokalitetu Tatarbašča u dužini 2,8km nastaviće se nakon ljetnje turističke sezone. Rekonstrukcija magistralnog puta Barski most - Ribarevina na dionici obilaznica Bijelo Polje – Ribarevina takođe će biti nastavljeni nakon ljetnje turističke sezone.

U toku su radovi na rekonstrukciji puta Rogami – Spuž dužine oko 5km, kao i radovi na rekonstrukciji puta Dinoša – Cijevna zatrijebačka dužine oko 17,3km. Rekonstrukcija I faze puta Pljevlja – Metaljka u dužini oko 19km je takođe u toku. Odvijaju se i radovi na rekonstrukciji puta Nikšić – Vilusi na dionici Trubjela – Vilusi u dužini 16km. Rekonstruiše se regionalni put R-20 Berane-Trpezi-Kalače na dionici Berane-Petnjica, kao i II faza puta Berane – Podvode. Radi se II faza obilaznice Rožaje, a radovi će se nastaviti i u zimskim mjesecima. U toku su radovi na izgradnji tunela i rekonstrukciji puta na dionici Lubnice – Jezerine (10+321,910-km 24+757.540) i izvodiće se u zimskim mjesecima. Rekonstrukcija osam mostova na regionalnom putu R-10 Slijepač most – Pavino polje biće završeni do kraja septembra.

3. Uprava za inspekcijske poslove

Plan pojačanog nadzora Uprave za inspekcijske poslove u zimskoj turističkoj sezoni 2019/2020. godine zasniva se na analizi stanja na terenu, posebno na području zimskih turističkih centara, i podataka iz nadzora u prethodnim zimskim turističkim sezonama. Uzimajući u obzir očekivanu posjećenost zimskih turističkih centara (Žabljak, Kolašin, Berane, Rožaje, Nikšić i dr.) u toku sezone, te specifičnost usluga i aktivnosti koje se aktuelizuju tokom zimskog perioda, s jedne strane, i potrebu zaštite

korisnika tih usluga i unapređivanja zimskog turizma u Crnoj Gori, s druge strane, aktivnosti nadzora inspekcija ove Uprave biće pojačane i usmjerene na rješavanje prioritetnih problema koji prate turističku djelatnost, kao i druge djelatnosti u ovom periodu godine. Tako će Uprava za inspekcijske poslove doprinijeti što uspješnijoj realizaciji postojeće zimske turističke sezone u Crnoj Gori.

Planirani pojačani nadzor će vršiti Inspekcija za turizam, ali i Tržišna, Zdravstveno – sanitarna i Inspekcija rada, kao i ostale inspekcije Uprave, po potrebi. Ove aktivnosti će se odvijati u periodu od 28. decembra 2019. do 10. februara 2020. godine, a po potrebi i duže.

U periodu pojačanog nadzora u zimskoj turističkoj sezoni, u sjevernim opštinama, pojačani nadzor, u skladu sa ovim Planom, a na osnovu nadležnosti, propisanih Zakonom o turizmu i ugostiteljstvu, sprovodiće sedam turističkih inspektora (pet domicilnih i dva angažovana). Prioritet u nadzoru biće skijališta i ugostiteljstvo. Rad angažovanih inspektora u Kolašinu i Žabljaku organizovaće se u smjenama, od po deset dana. U ovim opštinama, kao i u Rožajama i Beranama, biće stalno prisutan po jedan domicilni inspektor. Nadzor u Nikšiću će raditi dva domicilna inspektora.

Postupanje po pritužbama gostiju je prioritet u radu inspektora. Žalbe gostiju se primaju preko Call centra Uprave 080 555 555, a mogu se i predati neposredno inspektorima, koji je prisutan na terenu. Žalbe se unose u informacioni sistem TURIS i šalju inspektorima na postupanje. Pored navedenog, u svakom ski centru biće vidno istaknut plakat sa natpisom: „TURISTIČKA INSPEKCIJA U FUNKCIJI SKI GOSTA“, sa brojem telefona dežurnog inspektora, tako da će posjetioci moći da kontaktiraju inspektora odmah, po nastanku problema, obrazlože svoje nezadovoljstvo i ostvare svoja prava, kao korisnici usluga. Inspektori imaju obavezu da reaguju odmah po prijavi, odnosno pozivu gosta, utvrde stvarno činjenično stanje i preduzmu mjere, u skladu sa zakonom.

Pored pojačanog nadzora u ugostiteljstvu i specifičnim turističkim uslugama, koje se intenziviraju tokom zime, u zimskim turističkim centrima, realizovaće se i aktivnosti drugih inspekcija koje učestvuju u realizaciji plana. Pod pojačanim nadzorom na tim lokacijama biće i promet robe, kao i pružanje usluga (zanatske i dr.), kako sa aspekta suzbijanja sive ekonomije, tako i sa aspekta zaštite života i zdravlja ljudi, zaštite prava potrošača. Takođe, i oblast zapošljavanja i poštovanja propisanih prava zaposlenih u svim djelatnostima, koje se intenziviraju u zimskom periodu, biće predmet pojačanog nadzora.

4. Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove

Plan pojačanog nadzora Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove u zimskoj turističkoj sezoni 2019/2020. godine donosi se za nadzor objekata u kojima se obavlja djelatnost poslovanja hranom kako na području sjevernih tako i primorskih

opština u kojima se u zimskom periodu povećava promet i potrošnja hrane. Aktivnosti koje će se sprovoditi definisane su u skladu sa procjenom rizika u odnosu na vrstu i obim djelatnost koja se obavlja u određenim objektima kao i podacima i rezultatima nadzora iz prethodnog perioda i prethodnih sezona.

Planirani pojačani nadzor objekata za hranu vršiće inspekcija za hranu, preko mobilnih timova, u periodu od 1.decembra 2019.godine do 20.februara 2020.godine, a po potrebi i duže.

Predmet pojačanog nadzora obuhvataće kontrolu postupanja subjekata u poslovanju hranom u odnosu na primjenu propisanih pravila za higijenu i bezbjednosti hrane u svim objektima u kojima se vrši obrada, priprema i usluživanje hrane (hoteli, restorani, konobe, pekare, odmarališta, etno sela, objekti brze hrane). Inspektori za hranu kontrolisaće da li subjekti u poslovanju hranom izvršavaju obaveze utvrđene Zakonom o bezbjednosti hrane i da li tokom prodaje, čuvanja, prerade, proizvodnje i distribucije hrane sprovode sve propisane postupke kojima se obezbjeđuje da na tržište odnosno do krajnjeg potrošača dođe bezbjedan proizvod.

Takođe, ovim planom definiše se i pojačan inspekcijski nadzor granične veterinarske i fitosanitarne inspekcije na uvoznim pošiljkama hrane zbog povećanog prometa u skladu sa procjenom rizika, vrstom i porijeklom hrane.

U planu je formiranje Operativog tima za praćenje zimske turističke sezone 2019/2020. godine, koji će svoje aktivnosti bazirati na organizaciju i koordinaciju, raspored inspektora po opštinama, izvještavanje, saradnju sa drugim inspekcijama uključenim u pojačani nadzor u zimskoj sezoni, zatim utvrđivanje liste objekata koji su predmet nadzora inspekcije za hranu po opštinama, sa definisanim predmetom kontrole, učestalošću nadzora i dr.

5. Privredna komora Crne Gore

U informaciji o aktivnostima u pravcu pripreme zimske turističke sezone za potrebe izrade ovog Plana, Privredna komora je uglavnom dala preporuke za aktivnosti Vlade, državnih institucija, lokalnih samouprava, turističke privrede, inspekcijskih službi i drugih nosilaca razvoja turizma.

U cilju unapređenja turističke ponude, Udruženje turizma i ugostiteljstva PKCG, održaće početkom novembra 2019.godine III sjednicu na kojoj će se razmatrati „Aktivnosti na pripremi i promociji zimske turističke sezone 2019/2020.godine”. Na sjednici će osim turističkih privrednika, učestvovati predstavnici Ministarstva održivog razvoja i turizma, Nacionalne turističke organizacije, JP Skijališta Crne Gore, JP za Nacionalne parkove Crne Gore, Uprave za inspekcijske poslove i lokalne samouprave, koji će obavjestiti privrednike o toku aktivnosti na pripremi i promociji zimske turističke sezone.

U cilju praćenja aktivnosti na realizaciji praćenja toka odvijanja zimske turističke sezone 2019/2020.godine, Udruženje turizma i ugostiteljstva PKCG, održaće u decembru 2019.godine IV sjednicu.

Planirane su i kontinuirane aktivnosti u pravcu stvaranja uslova za postizanje boljih rezultata zimske turističke sezone, a koje se odnose na:

- Učestvovanja predstavnika turističke privrede u radu svih organa koji planiraju i donose odluke vezano za sve aspekte pripreme i odvijanja turističke sezone. Neophodno je organizovati sastanke na relaciji turistička privreda - lokalne samouprave i jedinstveno djelovati u pravcu kvalitetne pripreme zimske sezone na planinskim centrima;
- **Blagovremena priprema zimske turističke sezone** - Sve aktivnosti na pripremi zimskih sezona treba definisati do kraja juna i već tada otpočeti sa pripremom. Takođe, na nivou lokalnih uprava je potrebno formirati odbore za pripremu turističkih sezona. Lokalne turističke organizacije treba da preuzmu destinacijski menadžment i time doprinesu većem kvalitetu ponude njihovih sredina;
- **Program kreditiranja pripreme turističke sezone** - Ostvarivanje sporazuma sa poslovnim bankama i omogućavanja podsticaja turističkoj privredi u cilju pripreme turističke sezone radi kvalitetnog pružanja usluga turistima. Program kreditiranja pripreme turističke sezone, bi omogućio povezivanje turističkog sektora sa sektorom proizvodnje i usluga u cilju podsticanja konkurentnosti kako proizvođača i dobavljača, tako i turističkih subjekata. Takođe, za već izgrađene apartmane, omogućiti podsticaje za njihovo stavljanje u turističke svrhe, objedinjavanje i standardizacije;
- **Izmjena školskog kalendara** - Zakonskom regulativom djelovati da se nastavak školske godine odgodi i zimski raspust produži na februar mjesec, imajući u vidu da zimska sezona traje i tokom februara mjeseca. Takođe, sa Ministarstvom prosvjete sagledati mogućnost održavanja škole u prirodi u zimskim centrima uz obaveznu "školu skijanja";
- **Regionalna saradnja** - Regionalno povezivanje u turizmu predstavlja budućnost razvoja i konkurentnosti ove privredne grane i nužan je preduslov za prosperitet i potencijal u razvoju inovativnog i održivog turizma s fokusom na diverzifikaciju turističkih proizvoda. Postoji zainteresovanost ski centara iz Regiona da se ostvari saradnja kroz potpisivanje Sporazuma o kupovini i korištenju ski pasova koji bi mogli da se kupe u jednom centru, a da se koriste u svim ski centrima potpisnicima sporazuma;
- **Primjena snižene stope PDV-a od 7%** u svim turističkim objektima za ugostiteljske usluge, bez obzira na kategoriju, čime bi se podstakao razvoj turizma na sjeveru, takođe, sagledati mogućnost uvođenja niže stope PDV-a i na ski karte jer su skijališta infrastruktura i trebaju da imaju tretman kao što imaju usluge javnog prevoza putnika.

- **Razvoj planinskih centara** - Za unapređenje zimske sezone potrebno je definisanje platforme za održivi razvoj planinskih centara zasnovane na tri osnovna stuba: održivi razvoj i planiranje, investicije; podsticaji i javno-privatno partnerstvo, kao i marketing i brendiranje planinskih centara. Da bi se uticalo na razvoj konkurentnosti turističke destinacije, jedan od ključnih elemenata je unapređenje znanja i vještina ljudi koji su zaposleni u industriji turizma i nedovoljno umrežavanja aktera iz različitih sektora: javnog i privatnog sektora, nevladinih organizacija i obrazovnih institucija. Učenje na osnovu primjera dobre prakse, iznalaženja novih mehanizama brendiranja i promocije planinskih centara, kao i razmjena iskustava, vještina i znanja između različitih aktera, ključne su aktivnosti koje predstavljaju šansu za razvoj planinskih centara Crne Gore i stvaranje kompleksne turističke ponude Crne Gore kroz povezivanje primorja i zaleđa kao cjeline;
- **Razvoj skijališta** - Crna Gora nije isključivo ljetnja kupališna destinacija, već i destinacija koja ima što da ponudi ljubiteljima aktivnog odmora u zimskim mjesecima. Komplementarni sadržaji u ponudi, takozvani soft ski sportovi, Crnu Goru zimi jednako dobro promovišu kao i snijeg i skijanje. Formiranjem JP „Skijališta Crne Gore”, stvorila se ključna pretpostavka za pokretanje i uspješno upravljanje lokalitetima na kojima su u predhodnom periodu uložena značajna sredstva u infrastrukturne objekte – puteve, trafostanice, žičare i skijaške terene, kao i radi ostvarivanja nadzora nad implementacijom planiranih investicionih aktivnosti na prostoru sjevera Crne Gore. U stvaranju kompleksne turističke ponude potrebno je povezati primorje i zaleđe, produžiti sezonu, čime bi i sjever dobio dodatan razvojni impuls. Istovremeno potrebni su dodatni hotelski objekti visoke kategorije, koji generišu najveće ekonomske efekte za BDP, zaposlenost, prihode države i produženje sezone;
- **Investicije u turizam** - razvoj novih visokokvalitetnih smještajnih kapaciteta. Rezultati istraživanja po kategorijama hotela pokazuju velike razlike u realizaciji prihoda između hotela najviše kategorije (4*-5*) i ostalih hotelskih kapaciteta. Hotelski smještaj visokog nivoa kvaliteta usluge generiše najveće ekonomske efekte za BDP, zaposlenost, prihode države i produženje sezone. S obzirom na teritorijalnu ograničenost Crne Gore, potrebno je stvoriti uslove za strukturne promjene u smještajnim kapacitetima, tj. da se već postojeći hoteli niže kategorije vremenom osavremene i prevedu u hotele više kategorije. Takođe, individualni smještaj, treba posmatrati kao dobar potencijal koji treba registrovati, standardizovati i objedinjeno ponuditi tržištu i na taj način doprinijeti suzbijanju sive ekonomije u oblasti turizma;
- **Povezivanje turizma i poljoprivrede** -Turizam se i dalje u velikoj mjeri oslanja na uvozne proizvode čime se umanjuje njegova privredna snaga. U cilju veće prepoznatljivosti crnogorske turističke ponude nameće se kao neophodnost povezivanje turizma i poljoprivrede koji imaju izražen sezonski karakter jer se turistička sezona poklapa sa povećanom proizvodnjom i ponudom sezonskih poljoprivrednih proizvoda. Na taj način će se kroz razvoj ovih djelatnosti stvoriti materijalno-ekonomske pretpostavke za brži privredni razvoj i podizanje

kvaliteta života. Negativni bilansi u prometu sa inostranstvom naglašavaju potrebu sagledavanja učešća sektora poljoprivrede kroz turističku ponudu, kao i konkretne aktivnosti na povezivanju ponude i tražnje, kao što su obezbjeđivanje kvaliteta, kvantiteta i kontinuiteta ponude, bolja povezanost s poljoprivrednim proizvođačima, kreiranje zajedničkih projekata za proizvodnju domaće hrane, promocije brenda "Dobro iz Crne Gore". Prepoznajući komplementarnost ove dvije strateške grane razvoja, Privredna komora kontinuirano radi na povezivanju hotelijera sa proizvođačima, u cilju povećanja plasmana domaće proizvodnje kroz obogaćivanje turističke ponude. Početkom aprila 2018. godine, otpočeo je zajednički program Vlade Crne Gore i Privredne komore - „Kupujmo domaće“, koji ima za cilj da, posebnim obilježavanjem proizvoda u objektima trgovačkih lanaca poboljša poziciju i vidljivost domaćih proizvoda na crnogorskom tržištu, i poboljša njihov plasman. Kao nastavak ovog projekta, potpisan je Sporazum o saradnji između Ministarstva održivog razvoja i turizma, Nacionalne turističke organizacije, Investiciono-razvojnog fonda i Privredne komore Crne Gore, u cilju promovisanja saradnje proizvođača, distributera i turističke privrede u realizaciji druge faze projekta pod nazivom "Domaći ukusi", čiji je cilj da se u narednom periodu, ukaže na značaj turizma za bolji plasman domaćih proizvoda, te iskoriste svi potencijali turističke privrede kako bi se unaprijedio položaj crnogorskih proizvođača i u krajnjem doprinijelo jačanju konkurentnosti ukupne privrede. Usvojen je zaštitni znak – logotip i slogan koji glasi "Dobro, Bolje, Domaće" koji će pratiti realizaciju projekta "Domaći ukusi". Vlada je na sjednici u junu 2019. godine, usvojila Informaciju o projektu "Domaći ukusi" i planirana finansijska sredstva za sprovođenje projekta su postala operativna.

- **Stručni kadar u turizmu** - generisanje novih radnih mjesta - Turizam je prepoznat kao prioritetna privredna grana i omogućava zapošljavanje ljudi različitog stepena stručnosti i obrazovanja. Prioritet u razvoju turizma predstavljaju oblast hotelijerstva i ugostiteljstva, kao i putničkih agencija i potrebno je sve više kvalifikovanog stručnog kadra, koji odgovara turističkoj ponudi i potrebi turističke privrede. Sistem obrazovanja i osposobljavanja za rad u turizmu još uvijek, ne odgovara zahtjevima i potrebama turističkih preduzeća i međunarodnim standardima. Veća orijentacija prema praktičnom radu i pojačana primjena dualnog sistema obrazovanja, treba da budu među prioritetnim aktivnostima na planu unapređenja stručnog kadra. Kontinuiranim sprovođenjem obuka za stručno obrazovanje i kvalifikaciju, prevazići će se nedostatak potrebnog broja kvalifikovanog kadra koji će zadovoljiti specifične zahtjeve u sektoru turizma. Takođe, neophodno je omogućiti jednostavnije zapošljavanje studenata, koji bi sa studentskim radnim legitimacijama, uz definisanu satnicu, radili kod poslodavca koji bi na njihovu zaradu obračunavao samo porez. Potrebno je intenzivirati rad sa poslodavcima u cilju njihovog boljeg informisanja, motivisanja i animiranja da zapošljavaju domaću radnu snagu (Uredba o subvencijama za zapošljavanje određenih kategorija nezaposlenih lica, subvencije za zapošljavanje mladih, nastavak realizacije

Projekta »Zaposlimo naše mlade na sezonskim poslovima...) Cijeneći da je ulaganje u obrazovanje kadrova potreba i najsigurniji put za uspješno poslovanje, a u cilju smanjenja neusaglašenosti obrazovnog sistema sa realnim potrebama privrede i uspostavljanja systemske veze između privrede i sistema obrazovanja, predstavnici PKCG su članovi Sektorske komisije za turizam, trgovinu i ugostiteljstvo i Sektorske komisije za usluge, koje je obrazovalo Ministarstvo prosvjete;

- **Saobraćajna infrastruktura**, a samim tim i dostupnost destinacije, jedan je od ključnih izazova razvoja turizma u Crnoj Gori, što se može riješiti samo ozbiljnim investicijama u saobraćajnu infrastrukturu. Takođe, u toku odvijanja zimske sezone, neophodno je kontinuirano obezbjediti prohodnost glavnih saobraćajnica, kao i lokalnih puteva prema skijalištima;
- **Aktivnosti na suzbijanju sive ekonomije** - Siva ekonomija ima negativne efekte, kako po javne finansije i fiskalnu stabilnost, tako i po poslovni ambijent i konkurentnost i održivost realnog sektora u Crnoj Gori. Krajnji cilj je prevođenje iz nelegalnih u legalne tokove, smanjenje neregularnog poslovanja i na taj način stvaranje pretpostavki za ostvarenje većih budžetskih prihoda. Spektar problema koji opterećuju poslovanje u turizmu može se riješiti samo strateški, partnerskom saradnjom i sinhronizovanim djelovanjem privrede i državnih institucija. Turistički poslenici su spremni da stave na raspolaganje svoje značajne potencijale i doprinesu unapređenju u svim segmentima turizma (hotelijerstvu, ugostiteljstvu, agencijskom poslovanju, organizovanju izleta, izdavanju komplementarnog smještaja i drugog).

6. Nacionalna turistička organizacija Crne Gore

Nacionalna turistička organizacija Crne Gore će svoje aktivnosti u pripremi zimske sezone usmjeriti na promociju ponude zimskih centara i novogodišnjih aranžmana na domaćem i tržištima regiona, i to prvenstveno: Srbiji, Bosni i Hercegovini, Albaniji i Hrvatskoj tj. Dubrovačko neretvanskoj županiji. Takođe zimsku turističku sezonu NTOCG promoviše i na međunarodnim sajmovima i berzama tokom cijele godine. Promocija će se realizovati putem jednodnevnih prezentacija, kroz PR aktivnosti u štampanim i elektronskim medijima, kao i putem društvenih mreža i outdoor oglašavanja.

Na portalu www.montenegro.travel, kao i prethodnih godina, biće definisana posebna sekcija o zimskoj sezoni i aktuelnim ponudama i aranžmanima sa cijenama i sljedećim sadržajima:

- Promotivni materijali u elektronskoj formi, kao i linkovi hotela i kontakti za rezervaciju hotela i privatnog smještaja
- Kontakt telefoni Call centra NTO i drugih službi u funkciji kvalitetnog odvijanja sezone i informisanja turista

- Ažurirani meteorološki podaci
- Link za nadgledanje stanja prelaska graničnih prelaza u saradnji sa MUP-om
- Pregled kalendara manifestacija tokom zimske sezone

1. Planirani promotivni događaji/jednodnevne prezentacije u zemlji i regionu:

- 52. Međunarodni sajam turizma u Novom Sadu u periodu od 03. do 05. oktobra 2019. godine, na kojem će biti predstavljena ponuda ski centara. Tokom sajma će biti upriličeni sastanci sa medijima i agencijama.
- Nacionalna turistička organizacija Crne Gore, lokalne turističke organizacije, kao i turistička privreda će od 21. do 23. oktobra nastupiti na 6. MICE sajmu WESTM 2019 koji će se održati u hotelu "Hyatt" u Beogradu, što će biti prilika za promociju zimske sezone. Tokom oktobra planirani su sastanci sa medijima i agencijama gdje će se promovisati zimska sezona i planirani dočeci Nove godine.
- U drugoj polovini novembra u hotelu Moskva Nacionalna turistička organizacija Crne Gore, lokalne turističke organizacije i turistička privreda će upriličiti centralnu promociju zimske sezone i proslave novogodišnjih praznika na crnogorskim trgovima. Ovdje će, kao i svake godine, na koktelu biti zvanice iz javnog života kao i umjetnici koji će nastupiti u Crnoj Gori tokom novogodišnjih praznika kako bi promocija imala što veći efekat.
- Tokom novembra i decembra 2019. godine, NTOCG će u saradnji sa partnerima organizovati i dva događaja u tržnim centrima u Beogradu na kojima će biti promovisana predstojeća zimska sezona i dočeci Nove godine na crnogorskim trgovima.
- Nacionalna turistička organizacija Crne Gore u saradnji sa lokalnim turističkim organizacijama, tokom novembra i početkom decembra, planira organizaciju „roadshow” kampanje na kojoj će se predstaviti ponuda destinacije za zimsku sezonu 2019./2020. „Roadshow” promocije sa pres konferencijom za medije i koktelom će se održati u: Podgorici, Zagrebu, Beogradu, Ljubljana, Trebinju, Dubrovniku, Skadru i Tirani. Planirano je da na prezentacijama budu prisutni i predstavnici turističke privrede.
- Nacionalna turistička organizacija Crne Gore, kao i prethodnih godina, učestvovaće u organizaciji otvaranja zimske turističke sezone 2018/2019 na skijalištima na Žabljaku, Kolašinu i Vučju. Prilikom „Ski opening – a“ Nacionalna turistička organizacija Crne Gore, kao i lokalne turističke organizacije organizovaće besplatan autobuski prevoz i bogat sportski i kulturno - zabavni program. Gosti će biti u prilici da degustiraju nacionalne specijalitete u okviru kampanje Domaći ukusi.
- Kao i u prethodnim godinama brojni hoteli u Crnoj Gori će sa novogodišnjim programima za doček kao i višednevni boravak tokom novogodišnjih i božićnih praznika biti generator dolazaka domaćih i gostiju iz Regiona.

- Kada je promocija u Regionu u pitanju, novina je da su po prvi put ove godine organizovani Dani Crne Gore u Zagrebu, a slična promocija je priredjena i početkom oktobra u Celju i Ljubljani.

2. Promotivna kampanja na online kanalima, “outdoor” kampanja u zemlji u regionu

- Tokom zimske sezone biće realizovana promocija zimske ponude na najčitanijim crnogorskim portalima: CDM, Portal Analitika, Antena M i MNE magazin. Planirane su PR aktivnosti kao što su: press konferencije, prezentacije, brifinzi, intervjui, saopštenja o aktuelnostima i novitetima u turističkoj ponudi tokom zimske sezone koji će redovno biti objavljivani tokom trajanja zimske turističke sezone.
- Kampanja će se sprovoditi i putem promocije na društvenim mrežama.
- Planirana je „outdoor” kampanja koja će biti realizovana postavljanjem bilborda i promocije zimske sezone na led ekranima, kako na jugu i sjeveru Crne Gore, tako i u zemljama Regiona.
- Za promociju ponude biće uradjen poseban vizuelni identitet kampanje i u skladu sa istim: brošura sa ponudom, cijenama i kontaktima za zimsku turističku sezonu na crnogorskom i albanskom jeziku, bilbordi, online baneri, video spot od postojećeg materijala.

3. Studijske posjete medija i turoperatora iz Regiona

Nakon prezentacija i promocije, biće realizovane studijske posjete medija i turoperatora iz Regiona u cilju boljeg upoznavanja destinacije i informisanja o zimskoj turističkoj ponudi. Studijska putovanja agenata i medija će biti organizovana u saradnji sa turističkom privredom Crne Gore.

4. Unapređenje prodaje - planirani međunarodni sajmovi

Nacionalna turistička organizacija Crne Gore u saradnji sa turističkom privredom promovisala je zimsku turističku ponudu i na međunarodnim sajmovima i berzama, pa je tako NTO CG tokom prva tri kvartala 2019. godine promovisala turističku ponudu na sledećim sajmovima: Ferien (Beč), IFT (Beograd), ITB (Berlin), MITT (Moskva), TOP RESA (Pariz), CITM (Šangaj), F.R.E.E (Minhen), Conventa (Ljubljana), IMEX (Frankfurt), dok će u zadnjem kvartalu 2019. godine destinacijsku ponudu promovisati na međunarodnim sajmovima: TT (Varšava), WTM (London) i IBTM (Barselona).

5. Kampanja Dobro.Bolje.Domaće

U prethodnom periodu realizovan je projekat koji ima za cilj povećanje plasmana domaćih proizvoda kroz turizam i ugostiteljstvo - Domaći ukusi. Dobro. Bolje. Domaće. - slogan je kampanje koja se realizuje u okviru projekta koji promoviše

gastronomsku ponudu pod sloganom kampanje kako u Regionu tako i na međunarodnom tržištu.

Kampanja „Dobro. Bolje. Domaće“ teži potpomaganju jedinstvenog nastupa crnogorskih domaćih proizvođača hrane. Tokom odvijanja Zimske sezone 2019./2020. poseban akcenat će biti na stavljen na ovu kampanju koja će promovisati između ostalih gastronomske prednosti Crne Gore kao turističke destinacije (domaću hranu i nacionalna jela sa starim recepturama i tradicionalnim ukusima).

6. Manifestacije

Kao važan segment crnogorske turističke ponude, u ovoj godini je održano oko 260 manifestacija, dok se u zadnjem kvartalu 2019. godine očekuje održavanje još 40-tak manifestacije, od kojih je većina usmjerena upravo na promociju sjevernog dijela Crne Gore i organizovanje novogodišnjih dočeka.

7. Podsticajne mjere

Programom podsticajnih mjera u prethodnim godinama uključene su i mjere podrške kod kojih se dio prijavljenih projekata odnosio upravo na unapređenje kvaliteta turističke ponude na sjeveru Crne Gore tokom odvijanja zimske turističke sezone.

8. WBA 2019

Wild Beauty Award - NTO CG pod visokim pokroviteljstvom Predsjednika Crne Gore će i ove godine u novembru organizovati dodjelu godišnjih nagrada za doprinos kvalitetu, afirmaciji i promociji turističke ponude Crne Gore.

Zaključna razmatranja

Ministarstvo održivog razvoja i turizma uputilo je dopise institucijama, privrednim subjektima i lokalnim samoupravama za dostavljanje informacije o planovima za pripremu zimske turističke sezone 2019/2020.godine.

Privredna komora Crne Gore se u informaciji u najvećem dijelu fokusirala na predlog mjera i aktivnosti koje Vlada, lokalne samouprave, turistička privreda i inspekcijske službe treba da preduzmu u pravcu unapređenja kvaliteta odvijanja turističke sezone.

Imajući u vidu postojeću infrastrukturu skijališta, nesporno je, da će uspješnost predstojeće zimske sezone u velikoj mjeri zavisiti od vremenskih uslova, tj., dovoljne količine snijega na skijalištima. Svakako da je stavljanje u punu funkciju skijališta tokom zimske sezone uz dodatno unapređenje postojeće ponude od velikog značaja za uspješnost predstojeće sezone. Dalji razvoj i unapređenje zimske turističke ponude neophodno je pratiti i povećanjem smještajnih kapaciteta visoke kategorije, posebno na sjeveru, gdje je evidentan nedostatak istih.

Primjetno je da su aktivnosti Opština u susret predstojećoj zimskoj sezoni u velikoj mjeri usmjere na organizaciju događaja u cilju privlačenja što većeg broja posjetilaca, kao i na realizaciju aktivnosti na održavanju postojeće infrastrukture. U tom pravcu, neophona je realizacija dodatnih aktivnosti istih na kreiranju novih turističkih proizvoda čime bi se postojeća ponuda dodatno diversifikovala, a posjetioci dodatno motivisali za duži boravak u destinaciji.

Trend ranijeg početka i produžetka ljetnje turističke sezone je karakteristika prethodnih godina, tako da idemo u pravcu ostvarivanja jednog od strateških ciljeva, da Crna Gora postane cjelogodišnja turistička destinacija. Sve je manji vremenski razmak između završetka ljetnje i početka zimske turističke sezone. U tom smislu povezivanju ponude primorskog regiona i sjevera rezultiraće boljim ekonomskim efektima za lokalnu zajednicu i državu. Zbog toga treba podstaći turističku privredu primorskog i sjevernog dijela Crne Gore da osmisle paket aranžmane kombinovanog boravka turista sa pratećim sadržajima koji će ih privući da se opredijele da tokom zimskih mjeseci dio svog odmora i slobodnog vremena provedu u Cnoj Gori.